

отъ завѣтнитѣ му идеи е била основането на сиропита-лице въ Сливенъ.

Като революционеръ, Д-ръ Мирковичъ е взела между външнитѣ ни революционни комитети и тия, основани въ самата България, които дадоха епохалния епилогъ на роб-скитѣ ни усилия.

Остава да кажемъ нѣколко думи за другия туземець организаторъ на народни движения — *Анастасъ Х. Добревъ*. Но прѣди да направимъ това, считаме за нужно да кажемъ двѣ думи и за неговата бѣлѣжита майка, *Х. Калуда*, която щжо е една отъ най-интереснитѣ личности, които Сливенъ е родилъ.

Хаджи Калуда Хаджи Добрева (майка на учителя-революционеръ *Анастасъ Х. Добревъ*), извѣстна още подъ името *Х. Калуда Василчова Мангърова*, е родена въ Сливенъ прѣзъ 1793 год. Името ѝ се възпѣва въ нѣколко народни пѣсни.¹⁾ Тя произхожда отъ знатенъ родъ. Баща ѝ се казвалъ попъ *Димитръ Икономовъ* и билъ свещеникъ (протое-рей) при Сливенската катедрална черква „свети *Димитъръ*“ съ санъ „икономъ“. Сжцията е извѣстенъ още подъ името попъ *Минду*²⁾ Майка ѝ се наричала *Катерина*, а вуйка ѝ *Григорий* билъ владика (епископъ) при Цариградската патриаршия. Единъ отъ дѣдитѣ ѝ билъ прѣдставенъ отъ сливенскитѣ турци за бунтовникъ и билъ посѣченъ въ Цариградъ. Братъ ѝ *Антонъ* се прѣселилъ въ Букурещъ, дѣто неговиятъ внукъ *Рафаиль (Рухайлъ) Атанасовъ* е взелъ живо участие въ организирането на българскитѣ революционни движения. *Х. Калуда* е била хубавица и една отъ най-образованитѣ жени на врѣмето си. Познавала е български и гръцки. Родителитѣ ѝ, хора състоятелни, не пощадили никакви срѣдства, за да ѝ дадатъ едно грижливо възпитание и всестранно образование, като за тази цѣль ѝ наели частни учители и учителки.

Тя се явява най-видната прѣдставителка на едно изкуство твърдѣ малко познато въ страната: изшиването на плащаници (епитафи), т. е. изображението на умрѣлия *Спасителъ*,

¹⁾ „Заправи *Василчо* долапи“ и пр. *Василчо Мангъровъ* е билъ първиятъ съпругъ на *Хаджи Калуда*. По-нататкъ пѣсенята гласи, че когато *Василчо* отишълъ на Селището да присжтствува на полагаането основния камъкъ на новото му здание (долапитѣ), турци, скрити въ дерето, гръмнали съ пушки върху му и го повалили на земята, и той оставилъ млада вдовица, *Х. Калуда*, на 6 мѣсеца отъ вѣнчанието имъ. — Друга една пѣсенъ гласи: „Ходила ѝ *Хаджи Калуда*, петнайси годинъ вдовица“ и пр. Въ тази пѣсенъ се разказва за встѣпването ѝ въ новъ бракъ съ знатния сливенски първенець *Х. Добри Х. Антоновъ*, слѣдъ 15 годишна жалейка на първия си съпругъ *Василь Мангъровъ*.

²⁾ Знатното потекло на попъ *Минду* бѣше ноторно въ Сливенъ, дѣто до скоро се считаше за особена честь, когато за нѣкого кажеха: „той е отъ попъ *Миндува* сой“.